

POGLAVLJE 101 STVARNA NARAV RELIGIJE

1. KAO ljudsko iskustvo, religija se može kretati od primitivnog ropstva strahu kao u slučaju primitivnog evolucijskog čovjeka, do blažene i veličanstvene slobode vjere civiliziranih smrtnika koji imaju duboku svijest da su sinovi vječnog Boga.

2. Religija je preteča napredne etike i morala progresivne društvene evolucije. Ali kao takva, religija nije posve moralni pokret, premda na njezina spoljašnja i društvena ispoljenja značajno utječe etički i moralni momentum ljudskog društva. Religija uvijek daje nadahnuće čovjekovoj evoluirajućoj naravi, dok u njoj ne počiva tajna te evolucije.

3. Religija--uvjerenje i vjera ličnosti--uvijek može pobijediti površno proturiječnu logiku očajanja koja se rađa u materijalnom umu čovjeka bez vjere. Uistinu postoji istinski i stvaran unutarnji glas, to "svjetlo istinito koje rasvjetljuje svakog čovjeka koji dolazi na ovaj svijet." I ovaj usmjerivački utjecaj duha nije isto što i etički glas ljudske savjesti. Osjećaj religioznog uvjerenja je više od emocionalnog osjećaja. Religiozno uvjerenje prevazilazi razum intelekta, čak i logiku filozofije. Religija nije ništa drugo nego vjera, pouzdanje i sigurnost.

1. ISTINSKA RELIGIJA

1. Istinska religija nije sustav filozofskog vjerovanja koji se može obrazložiti argumentima i potkrijepiti prirodnim dokazima, niti je fantastični i mistični doživljaj neopisivih osjećaja ekstaze koji je dostupan jedino romantičnim odanicima misticizma. Religija nije proizvod razuma, premda je u cjelosti razumna kad se promatra iznutra. Religija nije derivativ logike ljudske filozofije, premda je posve logična kao smrtničko iskustvo. Religija je doživljaj božanstva u svijesti evolucijskog moralnog bića; ona predstavlja istinsko iskustvo s vječnim stvarnostima u vremenu, ostvarenje duhovnih zadovoljstava za života u ljudskom obličju.

2. Misaoni Ispravljač nema naročitog samoizražajnog mehanizma; ne postoji nikakav tajanstveni religiozni instrument za primanje i izražavanje religioznih emocija. Čovjek može primiti ove osjećaje prirodno uređenim mehanizmom smrtničkog uma. I upravo ovo objašnjava zašto Ispravljač nailazi na teškoću pri nastojanju da uspostavi izravnu komunikaciju s materijalnim umom svoga domaćina.

3. Božanski duh ne uspostavlja kontakt sa smrtnim čovjekom pomoću osjećaja ili emocija, već u području najvišeg i najproduhovljenijeg razmišljanja. K Bogu vas vode vaše misli, a ne osjećaji. Čovjek može spoznati božansku narav jedino očima uma. Ali um koji istinski opaža Boga, koji čuje glas unutarnjeg Ispravljača, je čist um. "Bez svetosti, ni jedan čovjek ne može vidjeti Gospodina." Svako takvo unutarnje i duhovno zajedništvo se može nazvati duhovnim uvidom. Takvi religiozni doživljaji predstavljaju rezultat upečatljivog dojma koji na čovjekov um ostavlja zajedničko djelovanje Ispravljača i Duha Istine koji u evoluirajućim Božjim sinovima djeluju između i iznad ideja, ideala, uvida i težnji duha.

4. Religija stoga živi i napreduje vjerom i uvidom, a ne vidom i osjećajem. Ona se ne sastoji u otkriću novih činjenica ili jedinstvenih doživljaja, već u otkriću novih i duhovnih značenja u činjenicama koje su već dobro poznate čovječanstvu. Najviši religiozni doživljaji ne počivaju na čovjekovim prijašnjim djelima vjerovanja, tradicije i autoriteta; religija, pored toga, nije proizvod blaženih osjećanja i posve mističkih emocija. Ona je prije izrazito dubok i istinski doživljaj duhovnog zajedništva s utjecajima duha koji žive u ljudskom umu i ukoliko se takav doživljaj može definirati riječima psihologije, to je jednostavno iskustvo doživljavanja stvarnosti vjerovanja u Boga kao stvarnosti takvog posve osobnog iskustva.

5. Dok religija nije proizvod racionalističkih špekulacija materijalne kozmologije, ona je svejedno rezultat djelovanja posve racionalnog uvida koji se rađa u čovjekovom umnom iskustvu. Religija nije proizvod mističkih meditacija i samotnih kontemplacija, dok je svejedno uvijek više-manje tajanstvena i dok ne podliježe definicijama posve intelektualnog prosuđivanja i filozofske logike. Dragulji istinske religije nastaju u domeni čovjekove moralne svijesti i očituju se u rastu duhovnog uvida--upravo one sposobnosti ljudske ličnosti koja se javlja kao posljedica prisutnosti Misaonog Ispravljača koji obznanjuje Boga smrtničkom umu koji žudi za Bogom.

6. Vjera ujedinjuje moralni uvid sa savjesnim i pronicavim opažanjima vrijednosti i skupa s apriornim evolucijskim osjećajem dužnosti, predstavlja preteču istinske religije. Doživljaj religije s vremenom vodi k pojavi određene svjesnosti Boga i nepokolebljivog uvjerenja u opstanak ličnosti čovjeka vjernika.

7. Stoga je očigledno da religiozne težnje i duhovni porivi nisu takve naravi da bi jednostavno naveli ljude da žele vjerovati u Boga, već su prije takve naravi i moći da duboko dojmju ljude uvjerenjem da trebaju vjerovati u Boga. Čovjekov osjećaj evolucijske dužnosti kao i obveze koje prate prosvjetljujući utjecaj otkrivenja, ostavljaju tako snažan dojam na čovjekovu moralnu narav da čovjek konačno dostiže tu poziciju uma i taj stav duše gdje donosi zaključak da nema pravo ne vjerovati u Boga. Viša i nadfilozofska mudrost takvih prosvjetljenih i discipliniranih osoba na koncu vodi k saznanju da sumnjati u Boga i Božju dobrotu znači pokazati se nevjernim najstvarnijoj i najdubljoj stvari u ljudskom umu i duši--božanskom Ispravljaču.

2. STVARNOST RELIGIJE

1. Stvarnost religije u cjelosti počiva u religioznom iskustvu racionalnih i prosječnih ljudskih bića. I jedino se u ovom smislu religija može smatrati znanstvenom ili čak psihološkom pojavom. Dokaz da je otkrivenje otkrivenje počiva upravo u ovoj stvarnosti ljudskog iskustva: u činjenici da ono ujedinjuje znanosti prirode s naizgled proturiječnom teologijom religije, stvarajući dosljednu i logičnu kozmičku filozofiju, koordinirano i cjelovito objašnjenje kako znanosti tako i religije, stvarajući sklad uma i zadovoljstvo duha koji u ljudskom iskustvu daju odgovor na ona pitanja smrtničkog uma koja teže saznanju načina na koji Beskonačni sprovodi svoju volju i planove u materiji, s umovima i na duhu.

2. Prosuđivanje je metoda kojom se služi znanost; vjera je metoda kojom se služi religija; logika je vještina kojom se nastoji služiti filozofija. Pružajući vještinu kojom je posredstvom uma moguće postići jedinstvo u poimanju stvarnosti i odnosa materije i duha, otkrivenje pruža nadoknadu tome što čovjek nema morontija gledišta. I istinsko otkrivenje nikad ne prikazuje znanost neprirodnom, religiju nerazumnom ili filozofiju nelogičnom.

3. Čovjekovo prosuđivanje može znanstvenim proučavanjem voditi kroz prirodu natrag do Prvog Uzroka, ali jedino religiozna vjera može preobraziti Prvi Uzrok znanosti u Boga spasenja; i otkrivenje je dalje bitno kako bi se opravdala punomoć takve vjere, takvog duhovnog uvida.

4. Postoje dva bitna razloga za vjerovanje u Boga koji omogućuje ljudski opstanak:

1. Ljudsko iskustvo, osobno uvjerenje, čovjekova nečim zabilježena nada i vjera koja predstavlja rezultat djelovanja unutarnjeg Misaonog Ispravljača.

2. Otkrivenje istine, bilo neposrednom osobnom službom Duha Istine, riječju božanskih Sinova ili otkrivenjima pisane riječi.

5. Znanost završava svoju racionalističku potragu pretpostavkom Prvog Uzroka. Religija ne zaustavlja let svoje vjere dok ne stekne uvjerenje u Boga spasenja. Pronicavo znanstveno izučavanje logično sugerira stvarnost i postojanje Apsoluta. Religija svesrdno vjeruje u postojanje i stvarnost Boga koji omogućuje opstanak ličnosti. Tamo gdje metafizika doživljava potpuni a filozofija djelomični neuspjeh, otkrivenje postiže uspjeh; ono potvrđuje da su Prvi Uzrok znanosti i religijin Bog spasenja jedno te isto Božanstvo.

6. Znanost se poziva na razum, religija na vjeru, filozofija na logiku, dok se valjanost otkrivenja može potkrijepiti jedino ljudskim iskustvom. Znanost vodi k znanju; religija vodi k sreći; filozofija vodi k jedinstvu; otkrivenje potvrđuje iskustveni sklad ovog trojedinog pristupa univerzalnoj stvarnosti.

7. Kontemplacija prirode jedino može obznaniti Boga prirode--Boga kretanja. Priroda ispoljava jedino materiju, kretanje i animaciju--život. Zajedno i pod određenim uvjetima, materija i energija se mogu očitovati u vidu živih oblika, ali unatoč relativno neprekidnom trajanju prirodnog života kao pojave, život je u cjelosti prolazan s individualnog stanovišta. Priroda ne pruža osnovu za logično vjerovanje u opstanak čovjekove ličnosti. Religiozni čovjek koji nalazi Boga u prirodi prvo mora naći istog ovog osobnog Boga u svojoj duši.

8. Vjera obznanjuje Boga u duši. Zahvaljujući otkrivenju koje na evolucijskom svijetu djeluje umjesto morontija uvida, čovjek može vidjeti u prirodi istog ovog Boga kojeg vjera prikazuje u njegovoj duši. Otkrivenjem se tako djelotvorno može premostiti jaz između materijalnog i duhovnog, čak i između stvorenja i Stvoritelja, između čovjeka i Boga.

9. Čovjekova kontemplacija prirode logički ukazuje na postojanje inteligentnog usmjerivačkog utjecaja, čak i živog nadzora, ali ona ne pruža zadovoljavajuće otkrivenje osobnog Boga. S druge strane, priroda ni na koji način ne opovrgava mogućnost da svemir predstavlja tvorevinu Boga religije. Čovjek ne može naći Boga oslanjajući se jedino na prirodu, ali za čovjeka koji je već našao Boga, izučavanje prirode postaje u cjelosti dosljedno višem i duhovnijem tumačenju svemira.

10. Kao epohalna pojava, otkrivenje je periodično; kao osobno ljudsko iskustvo, ono je neprekidno. Božanstvenost djeluje u smrtničkoj ličnosti kao Ispravljač koji je dar Oca, kao Duh Istine koji je dar Sina i kao Sveti Duh koji je dar Kozmičkog Duha, dok se ova tri nadljudska obdarenja ujedinjuju u ljudskoj iskustvenoj evoluciji kao služba Vrhovnog.

11. Istinska religija je uvid u stvarnost, djete vjere moralne svijesti, a ne puko intelektualno prihvatanje određenog tijela dogmatskih doktrina. Istinska religija se sastoji u doživljaju da "sam Duh svjedoči zajedno s našim duhom da smo djeca Božja." Religija ne obuhvaća teološke propozicije nego duhovni uvid i blaženstvo dušnog uvjerenja.

12. Vaša najdublja narav--božanski Ispravljač--u vama stvara žudnju za ispravnosću, određenu težnju za božanskim savršenstvom. Religija je vjerom nadahnut čin prepoznavanja ovog unutarnjeg poriva koji teži k božanskom postignuću; i time se u ovoj duši rađaju pouzdanost i sigurnost kojih postajete svjesni kao puta spasenja, vještine opstanka ličnosti i svih onih vrijedosti koje ste počeli smatrati istinitim i dobrim.

13. Religiozna spoznaja nikad nije bila i nikad neće biti ovisna o visokom obrazovanju i domišljatoj logici. Ona je stvar duhovnog uvida i upravo zahvaljujući ovoj činjenici, nekoliko najznačajnijih religioznih učitelja, čak samih proroka, je imalo tako malo svjetovne mudrosti. Religiozna vjera je jednako dostupna učenom kao i neukom.

14. Religija uvijek mora biti svoj vlastiti kritičar i sudac; nju nije moguće promatrati a još manje razumjeti, izvana. Vi možete steći uvjerenje u osobnog Boga jedino svojim uvidom u vlastito vjerovanje i iskustvo s duhovnim stvarima. Onim vašim bližnjima koji su imali slično iskustvo nije potrebno nikakvo obrazloženje ličnosti Božje stvarnosti, dok svima onima koji nisu sigurni u Boga nikakvo obrazloženje neće biti istinski uvjerljivo.

15. Psihologija može uložiti najiskrenija nastojanja da izuči čovjekove religiozne reakcije na društveno okruženje, ali se nikad ne može nadati da će prodrijeti u istinske i unutarnje motive i djelovanja religije. Jedino teologija, područje vjere i vještina otkrivenja, može ponuditi bilo kakvo inteligentno objašnjenje naravi i sadržaja religioznog iskustva.

3. OBILJEŽJA RELIGIJE

1. Religija je tako vitalna da ne zahtijeva čovjekovu učenost. Ona nastavlja živjeti unatoč vlastitom zagađenju neispravnim kozmologijama i lažnim filozofijama; ona opstaje unatoč metafizičkoj pometnji. Kroz sve povijesne nestalnosti kroz koje je prošla, religija je u sebi zadržala ono što je bitno radi ljudskog napretka i opstanka: etičku savjest i moralnu svijest.

2. Uvid vjere--duhovna intuicija--je obdarenje zajedničkog djelovanja kozmičkog uma i Misaonog Ispravljača, Očevog dara čovjeku. Duhovni razum--inteligencija duše--je obdarenje Svetog Duha, dar koji čovjek prima od Stvaralačkog Duha. Duhovna filozofija--mudrost duhovnih stvarnosti--je obdarenje Duha Istine, dar koji ljudska djeca primaju od zajedničkog djelovanja darovanih Sinova. I zahvaljujući koordinaciji i međupovezanosti ovih obdarenja duha, čovjek se može smatrati ličnošću duha u svojoj potencijalnoj sudbini.

3. I upravo Ispravljačev dio iste ove ličnosti duha u njezinom primitivnom i embrionskom obliku je to što preživljava prirodnu smrt tijela. Ako ova složena jedinka duha koja je povezana s ljudskim iskustvom pođe živućim putem koji pred njom otvaraju božanski Sinovi, ona će biti u stanju preživjeti (pod Ispravljačevim nadzorom) raspad materijalnog jastva uma i materije nakon što prestanak vitalnog kretanja raščlani ovu prolaznu zajednicu između materijalnog i duhovnog.

4. Istinska religiozna vjera čovjekove duše postiže samoizražaj i demonstraciju potencijalne božanstvenosti svoje novonastajuće naravi na vrlo svojstven način, tako što navodi smrtničku ličnost da reagira na određena intelektualna i društvena iskušenja. Istinska duhovna vjera (prava moralna svijest) sebe očituje time što:

1. Izaziva napredak etike i morala unatoč čovjekovim usađenim protivnim animalističkim tendencijama.
2. Stvara blaženo povjerenje u Božju dobrotu unatoč gorkim razočaranjima i najtežim porazima.
3. Stvara čvrstu hrabrost i pouzdanje unatoč prirodnim nedaćama i fizičkim katastrofama.
4. Ispoljava neobjašnjivu stabilnost i potporni spokoj koji se opiru mukotrpnim bolestima, čak i najtežim fizičkim patnjama.
5. Održava nevjerovatnu ravnotežu i sabranost ličnosti unatoč zlostavljanju i najgrubljoj nepravdi.

6. U čovjeku održava božansku vjeru u konačnu pobjedu unatoč okrutnosti naizgled slijepe sudbine i usprkos naizgled doslovnoj ravnodušnosti prirodnih sila prema ljudskoj dobrobiti.

7. Čvrsto i nepokolebljivo vjeruje u Boga unatoč svim protivnim tvrdnjama logike, uspješno se opirući svim drugim intelektualnim sofisterijama.

8. Neprekidno ispoljava nepokolebljivu vjeru u opstanak duše ne osvrćući se na zavodljiva učenja lažne znanosti i uvjerljive obmane neosnovane filozofije.

9. Živi i trijumfira unatoč teškom teretu složene i nepotpune civilizacije suvremenog doba.

10. Doprinosi trajnom opstanku altruizma, unatoč ljudskoj sebičnosti, društvenim antagonizmima, industrijskoj pohlepi i političkim neprilagođenjima.

11. Čvrsto se drži blaženog vjerovanja u kozmičko jedinstvo i božansko vodstvo, unatoč teško objašnjivoj prisutnosti zla i grijeha.

12. Neprestano čovjeka navodi na obožavanje Boga unatoč svim mogućim preprekama. Usuđuje de izjaviti: "On me ubit može; ipak ću mu služiti."

5. Mi stoga znamo na osnovu tri pojave da čovjek u sebi ima božanski duh ili duhove: prvo, iz osobnog iskustva--religiozne vjere; drugo, iz otkrivenja--kako osobnog tako i rasnog; i treće, na osnovu čovjekove demonstracije tako nevjerovatnih i neprirodnih reakcija na njegovo materijalno okruženje kao što je recimo dvanaest navedenih duho-likih ispoljenja koja se mogu susresti pri istinskim i teškim situacijama stvarne ljudske egzistencije. A postoje i drugi dokazi.

6. I upravo tako vitalno i snažno ispoljenje vjere u domeni religije čovjeku pruža priliku da dokaže da u sebi ima to krunidbeno obdarenje ljudske naravi--religiozno iskustvo--i da dokaže njegovu duhovnu stvarnost.

4. OGRANIČENOST OTKRIVENJA

1. Pošto vaš svijet uopćeno nije upoznat s pitanjem porijekla--čak ni fizičkog porijekla--pokazalo se mudrim s vremena na vrijeme svijetu dati lekcije iz kozmologije. I ovo je uvijek stvaralo probleme za buduća doba. Zakoni otkrivenja su jako restriktivni i ne dopuštaju preuranjeno upućivanje nestečenih saznanja. Ljudima neće dugo trebati da prevaziđu svaku kozmologiju izloženu kao dio otkrivenja. Vodeći se prema pogrešnim kozmološkim tvrdnjama izloženim u sastavu otkrivenja, buduće generacije koje budu proučavale takvo otkrivenje mogu doći u iskušenje da odbace određene aspekte istinske religiozne istine.

2. Čovječanstvo treba shvatiti da smo svi mi koji sudjelujemo u otkrivenju istine vrlo rigorozno ograničeni nalogima svojih nadređenih. Nije nam dopušteno navijestiti znanstvena otkrića narednog tisućljeća. Svi obznanjivači otkrivenja moraju djelovati u skladu s uputama koje ulaze u sastav obznanjiteljskog mandata. Ne vidimo načina da se ova teškoća prevaziđe bilo sada ili u budućnosti. Dobro znamo da dok će povijesne činjenice i religiozne istine ovog otkrivenja ući u sastav zapisa budućih stoljeća, zahvaljujući znanstvenom razvoju i novim otkrićima, mnoge naše fizičko-znanstvene tvrdnje kroz nekoliko godina moraju biti izmijenjene. Mi već sada predviđamo ova nova znanstvena otkrića, premda nam nije dopušteno izložiti u ovom otkrivenju činjenice koje čovjek još uvijek nije otkrio. Važno je pojasniti da otkrivenja ne moraju uvijek biti nadahnuta. Kozmologija ovih otkrivenja nije nadahnuta. Ona je ograničena mjerom do koje nam je dopušteno koordinirati i evaluirati suvremeno znanje. Dok je božanski ili duhovni uvid dar, ljudska mudrost mora evoluirati.

3. Istina je uvijek otkrivenje; autootkrivenje kad se javlja kao rezultat djelovanja unutarnjeg Ispravljača; epohalno otkrivenje kad nastaje djelovanjem nekog drugog nebeskog agenta, grupe ili ličnosti.

4. Na koncu konca, religiji se može suditi prema njezinim plodovima, prema načinu i mjeri do koje ispoljava svoju usađenu božansku izvanrednost.

5. Istina može biti tek relativno nadahnuta, dok je otkrivenje bez izuzetka duhovna pojava. Dok kozmološke tvrdnje nikad nisu nadahnute, takva otkrivenja imaju ogromnu vrijednost po tome što ono bar privremeno slijedećim metodama pojašnjavaju tekuća saznanja:

1. Umanjuju zbrku i pometnju autoritativnom eliminacijom neistine.
2. Koordiniraju činjenice i opservacije, bilo one koje su već poznate ili one koje upravo trebaju postati predmetom otkrića.
3. Restoriraju bitne odlomke izgubljenog znanja vezanog uz epohalne događaje iz daleke prošlosti.
4. Pružaju informaciju koja popunjava bitne nepoznate karike stečenog znanja.
5. Prezentiraju kozmičku informaciju na način koji prosvjetljuje duhovna učenja pratećeg otkrivenja.

5. OTKRIVENJE PROŠIRUJE RELIGIJU

1. Otkrivenje je vještina kojom je moguće spasiti više stoljeća potrebnih kako bi se evolucijske neistine razvrstale i odvojile od istina postignuća duha.

2. Znanost se bavi činjenicama; religija se jedino zanima za vrijednosti. Služeći se prosvjetljenom filozofijom, um nastoji ujediniti značenja činjenica sa značenjima vrijednosti kako bi izgradio koncept cjelokupne stvarnosti. Ne zaboravite da je znanost područje znanja, filozofija područje mudrosti, a religija područje iskustva vjere. Ali religija unatoč tome predstavlja dvije faze ispoljenja:

1. Evolucijsku religiju. Iskustvo primitivnog obožavanja, religiju koja je derivativ uma.

2. Religiju otkrivenja. Kozmički stav koji je derivativ duha; uvjerenje i vjeru u očuvanje vječnih stvarnosti--opstanak ličnosti--i konačno postignuće kozmičkog Božanstva koje omogućuje čovjekov opstanak. Dio kozmičkog plana počiva u tome da evolucijska religija treba početi smijerom koji će je prije ili kasnije pripremiti za duhovno proširenje otkrivenjem.

3. I znanost i religija uzimaju za polaznu pretpostavku određenu općeprihvaćenu osnovu za logično zaključivanje. Filozofija, pored toga, mora početi od stvarnosti slijedećih triju pojava:

3.1. Materijalnog tijela.

3.2. Nadmaterijalne faze ljudskog bića, duše ili čak unutarnjeg duha.

3.3. Ljudskog uma, mehanizma za komunikaciju i povezanost između duha i materije, između materijalnog i duhovnog.

4. Znanstvenici prikupljaju činjenice, filozofi koordiniraju ideje, dok proroci uzvisuju ideale. Osjećaji i emocije postoje uporedo s religijom, premda nisu religija. Religija može biti osjećaj doživljaja, dok se teško može nazvati doživljajem osjećaja. Ni logika (racionalizacija) ni emocija (osjećaj) nisu bitan dio religioznog doživljaja, premda svako na svoj način i u skladu sa statusom i temperamentnim sklonostima uma individualnog čovjeka, mogu biti povezani s vjerom u procesu prevođenja duhovnog uvida u stvarnost.

5. Evolucijska religija je proizvod obdarenja umnog pomoćnika lokalnog svemira zaduženog za stvaranje i održavanje obožavalačkih osobina evoluirajućeg čovjeka. Takve primitivne religije se izravno bave etikom i moralom, osjećajem ljudske dužnosti. Takve religije počivaju na temeljima uvjerenja savjesti i rezultiraju stabilizacijom relativno etičke civilizacije.

6. Religije osobnog otkrivenja nastaju pod pokroviteljskim djelovanjem darovanih duhova koji zastupaju tri osobe Rajskog Trojstva naročito se zalažući za proširenje istine. Evolucijska religija čovjeka dojmi idejom osobne dužnosti; religija otkrivenja uvijek ističe ljubav-- zlatno pravilo.

7. Evolucijska religija u cjelosti počiva na vjeri. Svojom proširenom predstavom istina božanstva i stvarnosti, otkrivenje pruža dodatnu sigurnost kao i još vrijednije svjedočanstvo aktualnog iskustva konsekvantno sabranog u praktičnoj funkcionalnoj zajednici između evolucijske vjere i istina otkrivenja. Takva funkcionalna zajednica ljudske vjere i božanske istine čovjeku daje karakter koji ga vodi u smjeru stvarnog postignuća morontijalne ličnosti.

8. Evolucijska religija čovjeku jedino pruža uvjerenje vjere i savjesti; religija otkrivenja pruža ne samo uvjerenje vjere već i istinu živućeg iskustva u stvarnostima otkrivenja. Treći korak u pitanjima religije ili treća faza doživljaja religije se odnosi na morontija status--punije shvaćanje mote. Tijekom morontija napretka, sve više se šire istine religije otkrivenja; sve više i više ćete znati istinu vrhovnih vrijednosti, božanskih dobrota, univerzalnih odnosa, vječnih stvarnosti i ultimnih sudbina.

9. Tijekom morontija napretka sigurnost vjere sve više zauzima mjesto uvjerenja istine. Kad konačno uđete u stvarni svijet duha, sigurnost čistog uvida duha počinje djelovati umjesto vjere i istine ili prije rečeno, kao nadopuna i dodatak ovim negdašnjim vještinama za postignuće uvjerenja ličnosti.

6. PROGRESIVNO RELIGIOZNO ISKUSTVO

1. Morontija faza religije otkrivenja oslovljava doživljaj opstanka i snažno teži k postignuću savršenstva duha. Pored toga postoji viši poriv k obožavanju kao i snažna težnja k sve većoj etičkoj službi. Morontija uvid za sobom povlači sve višu svjesnost Sedmostrukog, Vrhovnog pa čak i Ultimnog.

2. Kroz cijelo ovo religiozno iskustvo od najranijeg začeca na materijalnoj razini pa sve do postignuća punog statusa duha, Ispravljač je tajna osobnog ostvarenja stvarnosti egzistencije Vrhovnog; i u istom se ovom Ispravljaču kriju tajne vaše vjere u transcendentalno postignuće Ultimnog. Zajedno s biti egzistencijalnog Boga koja u čovjeku postoji u vidu Ispravljača, iskustvena ličnost evoluirajućeg čovjeka tvori potencijalno upotpunjenje vrhovne egzistencije i predstavlja bitnu osnovu za nadkonačnu pojavu transcendentalne ličnosti.

3. Moralna volja obuhvaća odluke utemeljene na racionalističkom znanju, proširene mudrošću i odobrene religioznom vjerom. Takve odluke su djelo moralne naravi i dokaz postojanja moralne ličnosti za kojom prvo slijedi morontija ličnost a zatim istinski status duha.

4. Evolucijski tip znanja nije ništa drugo nego skup protoplazmatske tvari koja gradi memoriju; ovo je najprimitivniji oblik svijesti stvorenog bića. Mudrost obuhvaća ideje koje se oblikuju iz protoplazmatske memorije procesom asocijacije i prespajanja, pojava koje tvore razliku između ljudskog i životinjskog uma. Životinje posjeduju znanje, dok jedino čovjek posjeduje sposobnost za postignuće mudrosti. Individualni čovjek koji je obdaren mudrošću može primiti istinu zahvaljujući Misaonom Ispravljaču i Duhu Istine, duhovima koje je primio na dar od Oca i Sinova.

5. Prilikom svog darivanja Urantiji, Krist Mihael je živio pod okriljem evolucijske religije sve do krštenja. Od ovog časa, uključujući i samo raspeće, sprovodio je svoj rad pod združenim okriljem evolucijske religije i otkrivenja. Od jutra koje je posvjedočilo njegovo uskrsnuće pa sve do uzašašća, prošao je kroz višestruke faze morontija života smrtničkog prijelaza iz svijeta materije u svijet duha. Nakon uzašašća, Mihael je ovladao iskustvom Vrhovnosti--ostvarenja Vrhovnog; i kako je bio jedina osoba cijelog Nebadona koja je posjedovala neograničenu sposobnost za doživljavanje stvarnosti Vrhovnog, stekao je status suverene vlasti u okviru i nad domenama vrhovnosti širom cijelog svog lokalnog svemira.

6. S čovjekovog stanovišta, vječnim procesom spajanja i sjedinjenja s unutarnjim Ispravljačem--sintezom čovjekove ličnosti i biti Boga--čovjek potencijalno postaje živućim dijelom Vrhovnog, čime ovaj negdašnji smrtnik zauvijek prima prirodno pravo beskonačnog stremljenja za finalnosti kozmičke službe u korist i u zajednici s Vrhovnim.

7. Otkrivenje uči smrtnog čovjeka da tako veličanstvena i zadivljujuća pustolovina kroz prostor njegovim napredovanjem kroz vrijeme može započeti organizacijom znanja u idejne odluke; da čovjek zatim mora zadužiti mudrost da neprekidno radi na plemenitom zadatku preobrazbe vlastitih ideja u sve praktičnije i istovremeno sve više ideale, čak i koncepte koji će biti tako razumni kao ideje i tako logični kao ideali da ih se Ispravljač može usuditi povezati i produhoviti kako bi u čovjekovom konačnom umu mogli poslužiti asocijaciji i preobrazbi u stvarne smrtničke komplemente spremne za djelovanje Duha Istine koji pripada Sinovima, za vremensko-prostorna ispoljenja Rajske istine--univerzalne istine. Koordinacija idejnih odluka, logičnih ideala i božanskih istina gradi ispravan karakter, a smrtni čovjek može ući u sve šire i sve više duhovne stvarnosti morontija svjetova jedino ako bude stekao ispravan karakter.

8. Isusova učenja su bila prva religija Urantije koja je u sebi tako cjelovito obuhvatila skladnu koordinaciju znanja, mudrosti, vjere, istine i ljubavi, potpuno i istodobno čovjeku pruživši zemaljski spokoj, intelektualno uvjerenje, moralnu prosvjetljenost, filozofsku stabilnost, etičku osjetljivost, svjesnost Boga i čvrsto uvjerenje u osobni nastavak života. Isusova vjera je pokazala put k finalnosti ljudskog spasenja, ultimnosti smrtničkog kozmičkog postignuća, tako što je čovjeku pružila:

- 8.1. Spasenje od materijalnih okova kroz osobnu spoznaju da je čovjek sin Boga koji je duh.
- 8.2. Spasenje od intelektualnog ropstva: čovjek će spoznati istinu i istina će ga osloboditi.
- 8.3. Spasenje od duhovnog sljepila, ljudsku spoznaju bratstva smrtnih bića i morontija svijest o bratstvu svih stvorenih bića kozmosa; to što čovjek službom otkriva duhovnu stvarnost i prima otkrivenje dobrote vrijednosti duha.
- 8.4. Spasenje od nepotpunosti jastva postignućem kozmičkih razina duha i postupnim primitkom spoznaje o skladu Havone i savršenstvu Raja.
- 8.5. Spasenje od jastva, oslobođenje od skučenosti samosvijesti postignućem kozmičkih razina Vrhovnog uma i koordinacijom s postignućima svih drugih samosvjesnih bića.
- 8.6. Spasenje od vremena, postignuće vječnog života beskrajnog napredovanja u prepoznavanju i službi Boga.
- 8.7. Spasenje od konačnog, usavršeno jedinstvo s Božanstvom unutar i kroz Vrhovnog kojim stvoreno biće nastoji postići transcendentno otkriće Ultimnog na nadfinalističkim razinama apsonita.

9. Takvo sedmostruko spasenje je jednako cjelovitosti i savršenstvu ostvarenja ultimnog doživljaja Oca Svih. I potencijalno sve ovo je dio stvarnosti vjere ljudskog doživljaja religije. I ovo može ući u sastav vjere zato što su na Isusovu vjeru pozitivno utjecale čak i nadultimne stvarnosti obznanjene ovom vjerom; Isusova vjera se približila statusu kozmičkog apsoluta do mjere do koje se tako nešto može postići u evoluirajućim kozmosima vremena i prostora.

10. Koristeći se Isusovom vjerom, smrtni čovjek može okusiti nagovještaj stvarnosti vječnosti tijekom svog života u vremenu. Isus je postigao otkriće Finalnog Oca u ljudskom iskustvu i njegova smrtna zemaljska braća mogu sljediti njegov primjer na isti način težeći otkriću Oca. Oni čak u svom iskustvu s Ocem i u vlastitom stanju i obličju mogu postići isto zadovoljstvo koje je Isus postigao u svom stanju i obličju. Kao posljedica Mihaelovog završnog darivanja, otvorene su nove mogućnosti u Nebadonu kao recimo novo osvjetljenje staze vječnosti koja vodi k Ocu Svih kojom mogu poći čak i materijalni smrtni ljudi tijekom svog prvog života na planetima prostora. Isus je bio i jeste novi i živući put kojim čovjek može steći vječnu baštinu koju mu je Otac ostavio i koja mu spremno stoji na raspolaganju. U Isusu su bogato iskazani počeci i završeci iskustva vjere cijele čovječnosti--čak božanske čovječnosti.

7. OSOBNA FILOZOFIJA RELIGIJE

1. Ideja je jedino teoretski plan djelovanja, dok je čvrsta odluka odobreni plan djelovanja. Stereotip je plan djelovanja koji je prihvaćen bez odobrenja. Materijali iz kojih je moguće izgraditi osobnu filozofiju religije proizlaze kako iz čovjekovog unutarnjeg tako i iz njegovog spoljašnjeg iskustva. Društveni status, ekonomski uvjeti, obrazovne prilike, moralni trendovi, institucionalni ujecaji, političke prilike, rasne tendencije i religiozna učenja čovjekovog vremena i mjesta, svi postaju bitni pri formulaciji čovjekove osobne filozofije religije. Čak i njegov temperament i intelektualna osobenost značajno određuju uzorak njegove osobne filozofije. Zvanje, brak i slično igraju ulogu pri evoluciji čovjekovih osobnih standarda življenja.

2. Filozofija religije evoluirala iz osnovnog rasta ideja uz dodatak eksperimentalnog življenja i pod utjecajem čovjekovih imitativnih sklonosti. Osnovanost filozofskih zaključaka počiva na oštrom, iskrenom i pronicavom razmišljanju kao i osjetljivosti prema značenju i preciznosti procjene. Moralne kukavice nikad neće postići visoke razine filozofskog razmišljanja; čovjek mora imati hrabrosti kako bi osvojio nove razine iskustva i nastojao proučiti neistražena područja intelektualnog življenja.

3. S vremenom se rađaju novi sustavi vrijednosti; dostižu se nove definicije principa i standarda; mijenjaju se navike i ideali; stječe se određena ideja Boga kao i sve šire poimanje vlastitog odnosa s Bogom.

4. Velika razlika između religiozne i nereligiozne filozofije življenja počiva u naravi i razini uočenih vrijednosti i predmeta odanosti. Postoje četiri faze evolucije religiozne filozofije: Takvo iskustvo može postati posve afirmativno, ograničeno na podređenost vlasti i tradiciji. Ili se može zadovoljiti manjim uspjesima dovoljnim za stabilizaciju svakodnevnog življenja, brzo se kristalizirajući na tako neočekivanoj razini. Takvi smrtnici vjeruju u kretanje linijom manjeg otpora. Treća grupa napreduje do razine logičke intelektualnosti, ali tu stagnira postavši žrtvom kulturnog ropstva. Istinski je žalosno vidjeti kako veličanstveni intelekti određenih osoba postaju žrtvama okrutnog stiska kulturnih okova. Jednako je žalosno promatrati kako se drugi oslobađaju kulturnog ropstva umjesto toga postajući žrtvama discipline koja pogrešno nosi naziv znanosti. Četvrta razina filozofije postiže slobodu od svih konvencionalnih i tradicijskih zapreka i usuđuje se misliti, djelovati i živjeti časno, odano, neustrašivo i vjerno.

5. Oštar test svake religiozne filozofije počiva u njezinoj sposobnosti da uoči razliku između stvarnosti materijalnog svijeta i stvarnosti duhovnog svijeta, istodobno uviđajući njihovo ujedinjenje u intelektualnim nastojanjima i društvenoj službi. Zrela religiozna filozofija ne miješa stvari koje se tiču Boga sa stvarima koje se tiču cara. Ona jednako tako ne prihvaća estetski kult ispraznih čuda kao zamjenu za religiju.

6. Filozofija preobražava primitivnu religiju koja najvećim dijelom počiva na izmišljotinama savjesti u živuće iskustvo u uspinjućim vrijednostima kozmičke stvarnosti.

8. VJERA I VJEROVANJE

1. Vjerovanje postiže razinu vjere kad počne motivirati život i oblikovati način življenja. Prihvaćanje istinitosti određenog učenja nije vjera; to je vjerovanje. Isto važi za sigurnost i uvjerenje--ni oni nisu vjera. Stanje uma postiže razine vjere jedino kad istinski počne dominirati način življenja. Vjera je živuća osobina istinskog osobnog religioznog iskustva. Čovjek vjeruje u istinu, cijeni ljepotu i poštuje dobrotu, ali ih ne obožava; takav stav vjere spasenja pripada jedino čovjekovom odnosu s Bogom koji je personifikacija istine, ljepote i dobrote i beskonačno mnogo više.

2. Vjerovanje uvijek ograničuje i sputava; vjera uvijek proširuje i otpušta. Vjerovanje fiksira, vjera oslobađa. Ali živuća religiozna vjera je više nego asocijacija plemenitih vjerovanja; ona je više nego uzvišeni sustav filozofije; ona je živuće iskustvo koje se bavi duhovnim značenjima, božanskim idealima i vrhovnim vrijednostima; ona je

poznavanje Boga i služba čovjeku. Grupe mogu dijeliti vjerovanja, dok vjera mora biti osobna. Grupe mogu prihvatiti sugerirana teološka vjerovanja, dok se vjera može javiti jedino u srcu individualnog religioznog čovjeka.

3. Vjera je pronevjerila ukazano povjerenje ako se usudi tražiti od svojih odanika da zaničaju stvarnosti i prihvate izmišljotine. Vjera djeluje izdajnički ako počne tražiti izdaju intelektualnog integriteta i odanosti vrhovnim vrijednostima i božanskim idealima. Vjera nikad ne izbjegava dužnost suočavanja s problemima smrtničkog življenja. Z'ivuća vjera ne vodi bigotizmu, progonu ili netrpeljivosti.

4. Vjera ne okiva čovjekovu stvaralačku maštu i ne traži da ljudi zauzmu nepromišljen i predrasudan stav prema otkrićima znanstvenih investigacija. Vjera vitalizira religiju i potiče religioznog čovjeka na herojsko življenje zlatnog pravila. Entuzijazam vjere čuva korak sa znanjem i svojim težnjama uvodi čovjeka u blaženi mir.

9. RELIGIJA I MORALNOST

1. Ni jedno se takozvano otkrivenje religije ne može smatrati autentičnim ako ne priznaje dužnosne zahtjeve etičkih obveza koje je stvorila i njegovala apriorna evolucijska religija. Otkrivenje uvijek proširuje etička gledišta evolucijske religije, istodobno i nepogrešivo proširujući moralne obveze svih prethodnih otkrivenja.

2. Kad se usudite kritički suditi čovjekovoj primitivnoj religiji (ili religiji primitivnog čovjeka), ne zaboravite da takvim primitivnim ljudima treba suditi i ocjenjivati njihovo religiozno iskustvo u skladu s njihovom prosvjetljenošću i statusom savjesti. Pogrešno je suditi tuđoj religiji prema vlastitim standardima znanja i istine.

3. Istinska religija je to blaženo i duboko uvjerenje unutar čovjekove duše koje snažno opominje da bi bilo greška ne vjerovati u te morontijalne stvarnosti koje tvore njegove najviše etičke i moralne koncepte, njegovo najviše tumačenje najvećih životnih vrijednosti i najdubljih kozmičkih stvarnosti. I takva religija nije ništa drugo nego doživljaj poklanjanja intelektualne odanosti najvišim nalogima duhovne svijesti.

4. Težnja za ljepotom je dio religije jedino ukoliko ima etička obilježja i jedino do mjere do koje obogaćuje koncept morala. Umjetnost je religiozna jedino kad u sebi nosi cilj i svrhu koji proizlaze iz visoke duhovne motivacije.

5. Prosvjetljena duhovna svijest civiliziranog čovjeka se ne zanima toliko za određena intelektualna vjerovanja ili bilo koji naročiti način življenja, koliko se zanima za otkrivanje istine življenja, za dobru i ispravnu vještinu reagiranja na repetitivne situacije smrtničke egzistencije. Moralna svijest nije ništa drugo nego ime koje označava čovjekovo priznanje i svjesnost onih etičkih i javljajućih morontijalnih vrijednosti kojih se čovjek mora držati prema nalogu dužnosti i prilikom svakodnevne kontrole i usmjerenja svojih postupaka.

6. Premda se može vidjeti da religija nije savršena, postoje najmanje dva praktična ispoljenja njezine naravi i djelovanja:

6.1. Duhovni poriv i filozofski pritisak religije često navode čovjeka da prenese i primijeni svoju procjenu moralnih vrijednosti na aktivnosti svojih bližnjih--ovo je etička reakcija religije.

6.2. Religija ljudskom umu pruža produhovljenu svjesnost božanske stvarnosti utemeljenu i vjerom izvedenu iz apriornih ideja moralnih vrijednosti i koordiniranu s nadodatim konceptima duhovnih vrijednosti. Religija tako počinje djelovati kao cenzor smrtničkih djela, vid uzvišenog moralnog povjerenja i pouzdanja u stvarnost, uzvišene stvarnosti vremena i postojanje stvarnosti vječnosti.

7. Vjera postaje spona između moralne svijesti i duhovnog koncepta trajne i postojeće stvarnosti. Religija postaje put kojim čovjek može izbjeći materijalnim ograničenjima privremenog prirodnog svijeta i vještinom spasenja--progresivne morontija preobrazbe--naći utočište u uzvišenim stvarnostima vječnog duhovnog svijeta.

10. RELIGIJA KAO ČOVJEKOV OSLOBODITELJ

1. Inteligentan čovjek zna da je djete prirode, da je dio materijalnog svemira; on isto tako shvaća da ličnost individualnog čovjeka ne može opstati u kretnjama i naponima matematičke razine energetskog svemira. Čovjek nije u stanju uočiti duhovnu stvarnost proučavanjem fizičkih uzroka i posljedica.

2. Ljudsko biće je dalje svjesno da predstavlja dio idejnog kozmosa, ali dok ideje mogu nadživjeti pojedinačne osobe, one ni na koji način ne obećavaju osobni opstanak ličnosti svojih izumitelja. Čak ni iscrpljenje svih logičkih i prosudbenih mogućnosti ne obznanjuje korisniku ovih logičkih i prosudbenih procesa vječnu istinu opstanka ličnosti.

3. Materijalna razina zakona izaziva kontinuitet zakona uzročne povezanosti, beskrajnu povezanost reakcija s apriornim djelima; umna razina ukazuje na neprekidnost konceptualnog kontinuiteta, besprekidan tok konceptualne potencijalnosti iz apriornih koncepcija. Ali ove kozmičke razine ne otkrivaju čovjekovom znatiželjnom umu put kojim je moguće izbjeći necjelovitost statusa i nepodnošljivu neizvjesnost stanja prolazne kozmičke stvarnosti, privremenu zemaljsku ličnost koja je osuđena na smrt po iscrpljenju svojih ograničenih životnih energija.

4. Jedino morontija put koji vodi k duhovnom uvidu može rastrgnuti okove čovjekovog smrtničkog statusa u svemiru. Porijeklo energije i uma vodi natrag k Raju i Božanstvu, ali ni energetsko ni umno obdarenje smrtnog čovjeka ne vuku porijeklo direktno od takvog Rajskog Božanstva. Čovjek je djete Boga jedino u duhovnom smislu. I ovo je istina zato što u čovjeku jedino u duhovnom smislu živi obdarenje i prisutnost Rajskog Oca. Čovječanstvo nikad neće otkriti božanstvo izuzev putom religioznog iskustva i življenja istinske vjere. Ako vjerom prihvati istinu Boga, čovjek može rastrgnuti skućene okove materijalnih ograničenja i naći racionalnu nadu da će biti u stanju bezbjedno napustiti materijalnu domenu na kojoj ga čeka smrt i ući u duhovnu domenu gdje ga čeka vječni život.

5. Svrha religije nije zadovoljenje čovjekove znatiželje o Bogu, već postignuće intelektualne postojanosti i filozofskog uvjerenja, stabilizacija i obogaćenje ljudskog življenja spajanjem smrtničkog s božanskim, nepotpunog sa savršenim, čovjeka s Bogom. Pomoću religioznog iskustva, čovjekovi koncepti idealnosti postaju obdareni stvarnošću.

6. Čovjek se ne može nadati da će pronaći bilo znanstvene ili logičke dokaze o postojanju božanstvenosti. Sam razum nikad ne može dati pravomoć vrijednostima i dobrotama religioznog iskustva. Ali zauvijek je istina: Tko god želi činiti Božju volju može shvatiti pravomoć duhovnih vrijednosti. Ovo je najbliži mogući prilaz dokazu stvarnosti religioznog iskustva koji se može postići na smrtničkoj razini. Takva vjera nudi jedini put iz mehaničkih pandži materijalnog svijeta i iz neistinitih izobličenja necjelovitosti intelektualnog svijeta; ovo je jedino otkriveno riješenje kojim se može doskočiti mrtvoj točki smrtničkog razmišljanja o nastavku života individualne ličnosti. To je jedina putovnica koja otvara put k upotpunjenju stvarnosti i vječnosti života u univerzalnoj tvorevini ljubavi, zakona, jedinstva i progresivnog postignuća Božanstva.

7. Religija uspješno liječi čovjekov osjećaj idealističke izoliranosti i duhovne osamljenosti; ona vjerniku daje građanska prava zasnovana na statusu Božjeg sina, žitelja novog i smislenog svemira. Religija čovjeku pruža uvjerenje da se može poistovijetiti s planom Beskonačnog i ciljem Vječnog bude li slijedio tračak svjetla ispravnosti u svojoj duši. Takva oslobođena duša smjesta osjeća prijetnost u ovom novom svemiru--njegovom svemiru.

8. Nakon što vjerom doživite takvu preobrazbu, nećete više biti ropski dio matematičkog kozmosa, već ćete postati oslobođeni sin Oca Svih, čovjek koji ima i koristi svoju volju. Takav oslobođeni sin se više neće sam i bez ikog svog boriti protiv neumoljive osude na okončanje privremene zemaljske egzistencije; on se više neće bespomoćno boriti protiv prirode; on više neće posrtati pod paralizirajućim strahom od vjerovanja u beznačajne uobrazije i puke izmišljotine.

9. Nakon ove preobrazbe, Božji sinovi se zajednički bore za pobjedu stvarnosti nad djelomičnim sjenama egzistencije. Sva bića konačno postaju svjesna činjenice da se Bog i sva božanska vojska gotovo beskonačnog svemira bore na njihovoj strani, da sudjeluju u uzvišenoj borbi za postignuće vječnosti života i božanstvenosti statusa. Takvi vjerom oslobođeni sinovi definitivno postaju dijelom bitke vremena, boreći se na strani vrhunskih snaga i božanskih ličnosti vječnosti; čak se i zvijezde u svojim putanjama bore za njih; oni konačno počinju promatrati kozmos iznutra, s Božjeg gledišta i sve nesigurnosti materijalne izolacija počinju poprimaju oblik sigurnosti vječnog duhovnog napretka. Čak i samo vrijeme postaje jedino sjena vječnosti koju Rajске stvarnosti bacaju na pokretni oklop prostora.

[Predočio Melkisedek iz Nebadona.]